

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистриран член индекс	Дата
11-06 - 886	05-11-2014

**ДО ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
град София**

О Т Г О В О Р И

**от Ерина Якова-Павлова – кандидат за
административен ръководител - председател на
Районен съд гр.Варна**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям отговори на въпросите поставени от Нела Кръстева Иванова, съдия в Районен съд гр.Варна, на осн. чл.7 от Правилата за избор на административен ръководител на органите на съдебната власт с вх. № 11-06-886/29.10.2014 г.

Броят на формулираните въпроси е значителен, но могат бъдат групирани в няколко основни теми. Същите нееднократно са били обсъждани в разговори с колегата Кръстева, по време на срещи на отделенията, нарочни срещи с колектива на Окръжен съд и целта е била винаги една – да се намери най-оптималното организационно решение в рамките на наличните ресурси. По време на тези срещи съдия Кръстева винаги активно е изразявала своето мнение и то е ставало достояние на всички колеги. Доколко нейната позиция е била в интерес на цялостната работа и администрирането на съда е отделен въпрос.

НА ВЪПРОСИ от 1-5 и НА ВЪПРОСИ от 53 до 57 вкл., и ВЪПРОС 61 :

Процедурата за избор на административен ръководител обуславя състезателност. Именно в условията на такава бях избрана преди малко повече от 5 години за председател на РС – Варна. Считам, че предприемането на конкретни действия или въздържането от такива е въпрос на личен избор, в резултат на вътрешна, строго индивидуална личностна мотивация. Не мисля, че е уместно да коментирам мотивация, или липсата на такава, на трети лица.

Не смяtam, че избора на административен ръководител е обусловен или предопределен от неформални, семейни или други подобни „блizki“ отношения. Процедурата за избор поставя евентуалните кандидати при равни условия за участие в нея и протича в съответните нормативни рамки. Същите изискват тя да се реализира в условията на пълна прозрачност, нещо повече – и с участието на външни, за съдебната система, наблюдатели. Публични са и дебатите на ВСС, относно вземаните в този смисъл решения. Приемам, че нормативната рамка, в която се случва избора, сама по себе си е гаранция за вземане на решения в условията на безпристрастност и обективност. Нещо повече – не смяtam, че процедурата за избор на административни ръководители в съдебната власт има аналог при избора на кандидати за ръководни длъжности в други, институции или администрации.

Доколкото темата за „блizki“ отношения, формулирана във въпросите, визира корупционни практики в контекста на „семейно правораздаване“ ще кажа, че свободният избор на професия е право, закрепено в конституцията. Именно предвид спецификата на магистратската професия, законът, е предвидил механизми за гарантиране на обективност

на съдопроизводството. Не считам, че подобни семейни връзки са корупционна практика в съдебната система. Считам, че истинската причина за наличие на корупционни практики, въобще е липсата на личен морал.

Убедена съм, че в РС – Варна работят почтени съдии и съдебни служители.

Позволявам си да изразя несъгласие с направената констатация в един от въпросите, отнесени към тази група. Твърди се липса на антикорупционни мерки в Концепцията ми. Концепцията по своята същност е стратегически документ, задаващ рамката на развитие, в конкретния случай в три приоритетни и актуални за съда направления, реализирането на които е немислимо при наличие на корупционна среда. При прочит с разбиране, част от мерките, поместени в края на документа представляват по своята същност и антикорупционни практики. Не мога да подмина и факта, че сами по себе си процесуалните закони също съдържат такива гаранции. Част от тях на практика са процедурите и сроковете за администриране и приключване на делата.

И в заключение на този кръг от въпроси:

Работата на съда през 5-годишния ми мандат беше обект на наблюдение и оценка не само от страна на правомощените органи, но и от неправителствени организации по различни проекти. Именно през този период РС – Варна беше отличен за пореден път със званието „Съд - модел“ в България, за достигнати 87% ниво на изпълнение от 24 стандарта за качество, приети от ВСС като препоръчителни за всички съдилища в страната.

Държа да е ясно, че не гледам на длъжността административен ръководител като на професия. Чувствам се на мястото си като съдия и обичам работата си. Убедена съм, че за заемането на ръководен пост въобще, от значение са както личните и професионални качества, така и широк спектър организационни умения и житейски опит. Нося отговорност за решенията си и заставам зад тях. В този смисъл смяtam себе си за успешен ръководител.

НА ВЪПРОСИ от 6 до 10:, където фокусът е поставен върху цифрови данни за работата на отделни съдии.

Предвид известния административен опит на колегата Кръстева като заместник – районен прокурор на гр. Добрич считам, че тя е абсолютно наясно, че коментар на изолирани данни от статистиката за цялостната работа на дадена институция е неко казано несериозен.

Поставен е акцент върху частични данни от статистиката за 2011 г., отнасящи се по избрани показатели за работата на отделни наказателни и гражданска съдии. Например посочват се 575 новообразувани наказателни дела в I състав и за същия период 237 такива дела в III. Именно с цел осигуряване на възможност за поглед над глобалната картина за работата на институцията, интернет страницата на съда съдържа доклади за дейността на РС – Варна с поместени в тях сравнителни таблици за натовареността по състави. Статистиката е достъпна за всеки интернет потребител и обхваща период от 2005 г. до 2013 г. включително. За да дам пример за некоректно интерпретиране на данни ще използвам същия подход: посочвам частични данни от статистиката за 2010 г. – от тях е видно, че новообразуваните наказателни дела в I състав са 425, а в III състав – 513.

Считам, че РС – Варна е направил необходимото за предоставяне на пълна информация относно дейността си през годините, публикувайки годишните си доклади, съдържащи задълбочен анализ и съпоставка. Освен това РС – Варна изпълнява задължението си да изпраща до ВСС и ИВСС утвърдените статистически формуляри, включително и поименни справки за дейността и натовареността на отделните съдии. Що се отнася до исканите цифри за моята работа – те също са поместени в годишните доклади, визирани по-горе.

Факт е, че икономическите и социални промени пряко рефлектират върху работата на съдилищата. Именно обективното отражение на тези промени беляза 2010 г. и 2011 г. в историята на съдилищата като най-тежките, по отношение на натоварване.

Поради тази причина, с цел равномерност в разпределение на работата последваха и организационни решения, възможни само в рамките на наличните ресурси. Поради тази причина беше извършено и сливане на трите гражданска отделения – облигационно, вещно и брачно – в едно общо – Гражданско отделение. Беше актуализирана и диференцирана кодификацията на делата в продукта за разпределение на постъпващите дела на случаен принцип, с цел прецизиране на натоварването на съдиите и по отношение на фактическата и правна сложност на постъпващите дела.

НА ВЪПРОСИ от 11 до 14 вкл. и ВЪПРОС 44, които отново визират основно периода 2010 г. – 2011 г., характеризиращ се със свръхнатовареност на работещите в РС – Варна, но в контекста на създадената, в тази връзка организация.

Адекватното организиране на работата в институция с подобни мащаби изиска съобразяване с редица обективни и субективни фактори, като численост на състава, редуцирания кадрови и финансов ресурс, широк възрастов диапазон, неотговаряящия на потребностите на институцията брой съдебни зали, неподходящия като цяло сграден фонд, липсата на желание на макар и малка част от работещите в колектива да приемат, че срочното и качествено изпълнение на работата в съдебния състав е важно за институцията като цяло. Именно с цел упражняване на контрол и обезпечаване на качествено съдопроизводството в разумен срок, макар и в условия на натоварване с висок интензитет, в РС – Варна се прилага пакет от мерки, който да осигурява на ръководството навременна и актуална информация за работата на отделните съдии. Една от мерките, е ежемесечна проверка по състави за актове, написани извън законоустановените срокове. Съгласно Заповед № 134/09.10.2008 г. на Председателя на РС-Варна всеки месец до 5-то число ресорният заместник-председател докладва за резултатите. Именно в следствие на тях през 2012 г., от съдия Кръстева на два пъти са искани обяснения за установени просорочия при изготвяне на съдебните актове. През същата година, в тази връзка еднократно обяснения са давали още трима съдии от общо 22 работещи в Гражданско отделение. Съответно през 2013 г. обяснения, отново по веднъж, са давали четирима гражданска и един наказателен съдия, а през текущата година трима гражданска съдии и един наказателен. Не смяtam за удачно да цитирам имената на колегите, както по-горе вече посочих тази статистика се изпраща два пъти годишно до ВСС и ИВСС.

Дадените обяснения от съдия Кръстева и по повод просрочие при изготвяне на съдебни актове, касаят 2012 г. Реално година, след пика на постъпления, основно на дела по реда на заповедното производство. Ще припомня също, че като основна причина за забавянето лично колегата, формулирал въпросите, е посочила свръхнатовареност, макар и едновременно с това да декларира, че е запозната с усилията на ръководството да реши проблема. Нееднократно от 2010 г. до 2012 г. вкл. от ръководството на РС – Варна до ВСС бяха отправяни искания за увеличение в щата на съдиите с ясното съзнание, че това е единствения начин за преодоляване на свръхнатоварването. Поради липса на решение в този смисъл, ръководството беше принудено да търси гъвкави, макар и временни решения, част от които се съдържат в отговора на предходните въпроси.

Факт е, че щатът за съдии започна поетапно да се увеличава едва след 2012 г. и въщност беше резултат от колективни и индивидуални усилия, включително и на ангажираността на различните комисии на ВСС в тази насока. Редно е да отбележа, че тогава решение на кадровите си проблеми получиха и други съдилища.

Абсолютно отговорно заявявам, че през всичките тези години съм се отнасяла с нужното внимание и съм се ангажирала с решаването на всеки един проблем, който

колегите са отнасяли до мен, независимо дали той е бил поставян в писмен вид или в неформален диалог. Разбира се наясно съм, че не винаги ръководителят, който и да е той, може винаги да синхронизира по оптимален начин решаването на индивидуално поставения проблем с колективния интерес и този на институцията.

НА ВЪПРОСИ от 15 до 18 вкл., ВЪПРОСИ от 24 до 29 вкл. и ВЪПРОСИ от 45 до 52 и ВЪПРОС 60* вкл., които се отнасят до разпределение на делата на случаен принцип, формиране на съдебни състави и преразпределение на работа при отсъствие на съдии, разпределяне на дела на новопостъпили съдии и съдии, завърнали се на работа след продължително отсъствие.

Считам за уместно за пореден път да се дистанцирам от зададения формат на въпросите, съдържащи конкретни имена на колеги. Административният ръководител отговаря за работата на целия състав на съда. Към настоящия момент РС – Варна е с щат 200 души.

Начинът на разпределение на делата е подробно описан във Вътрешните правила, регулиращи процеса на разпределение на делата на случаен принцип. Същите са публикувани както на интернет страницата на съда, така и във вътрешния информационен сервис, като последният съдържа и всички техни актуализации. Следва да обрна внимание, че визираните правила, както и техните актуализации, са били своевременно публикувани в меню „Библиотека“, в подменю „СФУК“ на вътрешната /интранет/ страница на съда. Публичен достъп до тях е осигурен и чрез официалната интернет страница на съда – в меню „Правила“. Наличието им е обективирано още в мониторингови до клади на НПО по проекти „Правосъдие близо до хората“ и „Усъвършенстване на работните процеси в съда“. Нещо повече – предоставянето им по този начин беше изрично условие за покриване на част от поставените ни изисквания в изпълнение на втория проект. Това беше и една от причините съдът да бъде посочен в специален сборник на ПРСС, включващ добри практики от българските съдилища.

Считам, че прилагането на тези правила, цели да се постигне оптимално правилно администриране на делата, повишаване ефективността на работата и баланс в натовареността на съдии. При разписването на същите е съобразено, че освен пряката си съдийска работа, част от съдии изпълняват допълнително и ръководно-административни дейности. По отношение на тях разпределението на дела се извършва съгласно т. II. „Въвеждане на информация в програмата „law choice“ и разпределение на делата“ от същите. В правилата ясно е разписано и кой извършва разпределението. Същото се осъществява съгласно т. 1. от т. I. на Вътрешните правила за разпределение на делата на случаен принцип на РС – Варна.

Начинът за разпределяне на дела на новопостъпили съдии и съдии, завърнали се на работа след продължително отсъствие е подробно разписан в т. 2 от т. III. от Правилата за разпределение на делата на случаен принцип. Както вече отбелязах достъпът до съдържанието им на практика е неограничен.

Не притежавам нужната квалификация, за да коментирам доколко съвършен е софтуерът за разпределение на дела. Като съдия в РС – Варна, аз също получавам делата си за разглеждане посредством разпределение, извършено от тази програма. Факт е, че софтуерът разполага с потенциал за регулиране натовареността на отделните съдии. Именно поради тази причина през 2010 г. беше детализирана кодификацията на делата в продукта за разпределение на постъпващите дела на случаен принцип, с цел прецизиране на натоварването на съдии и по отношение на фактическата и правна сложност на постъпващите дела. Решението за детализиране на кодовете беше взето след констатации, направени от колегите разпределящи делата и от колеги, получаващи дела, че на практика софтуерът не успява при така зададените параметри /кодове на дела/ да

постигне основната си цел. Констатираният проблем беше причина за провеждане на работни срещи както на съдите в двете отделения на РС – Варна, така и на съвместни с ръководството на ОС – Варна.

Поставен е специален акцент върху осигурения начин на достъп до протоколите за извършваното разпределение. РС – Варна винаги се е стремил да използва оптимално възможностите на компютърната техника, с която разполага. Той беше и първият, организирал съхранението на протоколите в електронен вид и предоставянето на достъп до тази информация в съответното деловодство.

При формулиране на въпросите и в тази група отново се поставя акцент върху личната ми натовареност и се обръща специално внимание на онази част от правилата, според които председателят е изключен от разпределението на дела по 4 кода. Освен, че това са дела които не представляват фактическа и правна сложност, през последните 5 години постъпили такива дела средно на година на един съдия са общо 41. В същото време в резултат на законова разпоредба, за същия период, в качеството ми председател съм разглеждала, средно годишно, само по ЗЕС, 116 искания. Предоставям тази информация, тъй като същата не се отчиташе в статистиката на съда до м. II.2014 г. и не е налична в публичното пространство.

*- Въпреки, изразеното от мен становище считам, че по формулираните въпроси №49, №52 и №60, компетентен въвличност да даде отговор не е административният ръководител на орган на съдебната власт.

НА ВЪПРОСИ от 19 до 22 вкл., които се отнасят до извършената проверка от ИВСС за работата в ГО за периода 2012 г. - 2013 г..

Констатациите и препоръките от проверката са обективирани в акт № ПП-01-78/17.09.2014 г., който беше публикуван своевременно на вътрешната страница на съда, с цел запознаване на съдиите от отделението, като след това препоръките бяха обсъдени и на проведеното общо събрание. Доколкото въпросите от тази група препращат отново към темата за разпределение на делата, но през фокуса на осъществената проверка и направените констатации ще отбележа, че актът визира З случая на преразпределение на дела. Това са само случаите, на откриване на нови състави. В Акта за резултати са цитирани имената на съдиите, станали титуляри на такава състави през последната една година. Извършено е преразпределение на цели съдебни заседания и на дела, последно постъпили в съставите с най-голяма висящност. Преразпределението беше извършено чрез жребий, което също е гаранция за липса на субективизъм при определяне на съдията-докладчик. При преразпределението на дела не е прилаган какъвто и да е друг критерий - предмет, страни, правна сложност и т.н. Държа да отбележа, че именно в резултат на тези действия средната „висящност“ в гражданските състави за една година беше намалена от 280 дела в състав на 150, и на практика голяма част от съдебните производства на първа инстанция, бяха приключени.

Работата, която беше възложена на командированите в РС-Варна младши съдии и завърналата се от продължителен отпуск съдия, беше извършено с нарочни заповеди. По този начин беше обезпечено изцяло разглеждането на насрочените дела през периода на съдебната ваканция, в съставите чиито титуляри ползваха годишен отпуск. След този период на визирани по-горе съдии беше възложено администрирането на доклади и ръководенето на съдебни заседания на колеги, отсъстващи поради различни причини. Отново разпределението на съдебните заседания беше извършено чрез жребий.

Препоръката на ИВСС е за детайлизиране на правилата за разпределение на делата и своевременното публикуване на актуализацията им на интернет страницата на съда, както и за ограничаване на случаите на преразпределение на дела чрез заповеди. В случаите, в които това се налага - копие от документацията, обективираща

разпределението да се прилага съответно по делата.

Все още тече двумесечният срок за реализиране на дейностите по направените препоръки.

НА ВЪПРОС 23:

Получените от мен и всички съдии в РС-Варна допълнителни възнаграждения, или т.нар. „премии“, са с правно основание Решения на ВСС по Пр. № 44/29.11.2010 г.; по Пр. № 34/27.10.2011 г. и по Пр. № 48/05.12.2013 г. и Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, приети от ВСС. Съгласно Заповеди на Председателя на ОС-Варна конкретните суми, които съм получила по години са : 2010 г. – 2647 лева, 2011 г. – 3032 лева, и 2013 г. – 454.70 лева .За 2012 г. не съм получила допълнително възнаграждение.

НА ВЪПРОСИ от 30 до 36 и ВЪПРОСИ от 58 до 59 вкл., които отново визират кадровата обезценост основно през 2011, този път в контекста на дадените разрешения за отпуски и командироване на съдии от РС – Варна.

Считам, че освен исканата информация относно създадената организация, е коректно да допълня отговора, извън рамките на въпроса и с броя на командированите магистрати от други органи на съдебната власт в РС – Варна, през визиряните периоди.

Персонално посочените като продължително отсъстващи двама магистрати, ползват неплатен отпуск. Правото и на този вид отпуск действително се съгласува с административния ръководител. При даване на разрешение в крайна сметка обаче следва да се съобразят и посочените лични причини, налагащи отсъствието. Фактът на отсъствие на член от състава на съда, поради платен или неплатен отпуск, се оповестява на вътрешната страница на РС – Варна.

Задължение на административния ръководител е да обезпечи съдопроизводствената и административна дейност и по време на ползване на редовните годишни отпуски. В рамките на своите правомощия по ЗСВ, административният ръководител разполага с оперативна самостоятелност относно преценката при определяне на мерките, свързани с обезпечаване на работния процес.

Командироването на съдии в и от РС – Варна се осъществява по предвидения от закона ред. Същият определя и продължителността им на работа в друг орган на съдебната власт. В тази връзка и в продължение на казаното по-горе посочвам, че:

През 2009 г. от РС – Варна е бил командирован 1 гражданска съдия в друг съд, а в РС – Варна, в качеството си на командирани са дошли 2-ма гражданска съдии;

През 2010 г. от РС – Варна са бил командирани общо 3-ма гражданска съдии в други съдилища, а в РС – Варна, в качеството си на командирани са дошли 4-ма гражданска съдии;

През 2011 г. от РС – Варна в ОС – Варна – са бил командирани 4-ма гражданска съдии, а в РС – Варна, в качеството си на командирани са дошли 7 гражданска съдии;

През 2012 г. от РС – Варна е бил командирован 1 гражданска съдия в друг съд, но в РС – Варна, в качеството си на командирани са дошли общо 13 гражданска съдии;

През 2013 г. от РС – Варна е бил командирован 1 гражданска съдия в друг съд, но в РС – Варна, в качеството си на командирани са дошли общо 7 гражданска съдии;

НА ВЪПРОСИ от 37 до 41 вкл., които засягат формите на обсъждане с цел решаване на възникналите въпроси в процеса на работа в двете отделения на съда.

Както отбелязах при отговора на друга група от въпроси по-горе, адм.ръководител, въпреки старанието си не може винаги да синхронизира по оптимален начин решаването на индивидуално поставения проблем с колективния интерес и този на институцията. Диалогичността е в основата на възприетия от мен стил на управление и мисля че има достатъчно факти в подкрепа на това мое твърдение. Убедена съм, че това е един от начините при решаване на свързаните с работата проблеми да се постигне ангажираност с крайния резултат, тъй като в РС - Варна работят компетентни и мотивирани съдии и служители.

Излишно е да давам определение за законосъобразен начин за свикване и провеждане на Общо събрание /ОС/ на съда. От начина на формулиране на въпросите по темата, разбирам че с колегата нямаме различия относно процедурата за свикване и провеждане на ОС. Начините на обсъждане с цел решаване на възникнали проблеми и поставени въпроси, обаче не се изчерпват само с формата на ОС. Коректно би било да се прави разграничение между работните срещи на отделенията и Общите събрания на съда. Шо се отнася до оповестяването на Общите събрания на съда, освен нормативно изискуемия начин, цялата информация, съдържаща всички реквизити се публикува на вътрешната страница на съда - точно там, където се помещават вътрешни правила, вкл. и тези за разпределение на делата; отсъствия на работещи в РС – Варна, вкл. поради платен и неплатен отпуск; графици за дежурства и заместване по отделения, включително и през летния период и т.н. Нещо повече - при оповестяването на ОС посредством вътрешната страница, съобщението за провеждане на същото се изпраща персонално до всеки един съдия.

НА ВЪПРОСИ 42 и 43 вкл.

Двата въпроса визират изискана от съдия Кръстева проверка по дело на състава, чийто титуляр е. Подробен отговор й е предоставен в писмо с наш изх. №1П-1056/30.10.2014 г. Доколкото формулираният въпрос поставя под съмнение сигурността на данните по делата, съхранявани на сървърите на съда е коректно да отбележа, че разпорежданията в състава на колегата се вписват в деловодната програма от съдията – титуляр на състава. След подадения сигнал за изтрито разпореждане, което е било вписано и от извършената по този повод проверка в лог-файловете на деловодния продукт не беше констатирано нито вписане, нито изтриване на визирания файл. Считам, че останалата част от конкретиката по проверката, съдържаща се в писмото с посочения по-горе номер е уместно да остане само достояние на колегата, подал сигнала.

Както вече декларирах и по-горе диалогичността е в основата на възприетия от мен стил на управление. Ценя желанието на всеки да заяви своята позиция, а когато тя бъде и повод за конструктивен диалог - предизвиква у мен дълбоко уважение.

Зададените въпроси като цяло съдържат основно коментар и оценка, което неминуемо оставя у мен съмнение, доколко дадените по-горе отговори, ще се срещнат с очакванията на колегата.

Предвид все още високото натоварване, при което работят съдии от РС – Варна, е редно да благодаря на колегата за отделеното време.

04.11.2014 г.
Гр. Варна

С уважение:

Ерна Якова-Павлова,
и.ф. Председател на РС-Варна